

STRZELEC

GWIAZDOZBIÓR POLSKIEJ PIOSENKI

9 grudnia

Opracowanie: Wojciech Dąbrowski www.spotkaniazpiosenka.org

IRENA WIŚNIEWSKA - SANTOR

(ur. 9 grudnia 1934, Papów Biskupski k/Bydgoszczy), zwana **Pierwszą Damą Polskiej Piosenki**, jest jedną z najpopularniejszych piosenkarek II połowy XX wieku.

Ukończyła Technikum Szklarskie w Polanicy Zdroju, gdzie śpiewała w chórze szkolnym. Odkryta przez wybitnego dyrygenta **Zdzisława Górzyńskiego**, trafiła do Zespołu Pieśni i Tańca **Mazowsze**. Tam ukończyła szkołę muzyczną i przez 8 lat występowała jako solistka (debiut w listopadzie 1951 roku piosenką **Ej, przeleciał ptaszek**).

Po wyjściu za mąż za skrzypka orkiestry Polskiego Radia, **Stanisława Santora** (1957), odeszła z zespołu i rozpoczęła solową karierę estradową (pierwsza piosenka: **Straciłam swe serce**, muz. **Władysław Szpilman**, sł. **Ludwik Starski**).

Zdobyła wielką popularność w kraju i za granicą, występowała w programie estradowym **Zgaduj Zgadula**, w kabarecie **Wagabunda** i warszawskim teatrze **Syrena**.

Najpopularniejsze przeboje: walc **Embaras** (muz. **Jerzy Wasowski**, sł. **Jeremi Przybora**, I nagroda na I MFP, Sopot, 1961), **Maleńki znak** (muz. **Zygmunt Wiehler**, sł. **Krystyna Wolińska**, 1961), **Powróć się tu** (muz. **Piotr Figiel**, sł. **Janusz Kondratowicz**, główna nagroda na IV KFPP, Opole, 1966), **Nadleciał wiatr** (muz. **Urszula Rzeczkowska**, sł. **Jan Tadeusz Stanisławski**), **Trochę wiosny jesienią** (muz. **Robert Filiński**, sł. **Teresa Filińska**), **Tych lat nie odda nikt** (muz. **Władysław Szpilman**, sł. **Kazimierz Winkler**), **Każda miłość jest pierwsza**, **Zapamiętaj, że to ja**, **Żyje się raz**.

Śpiewała w filmach **Przygoda na Mariensztacie**, **Klub kawalerów**, **Gangsterzy i filantropi** (przebój **Niby nic**, muz. **Lucjan Kaszycki**), **Przygoda z piosenką**.

Śpiewała także pieśni **Stanisława Moniuszki**.

Zdobyła dwukrotnie nagrodę dla najpopularniejszej piosenkarki Polonii Amerykańskiej (1965, 1967), **Złoty Mikrofon** miasta Chicago, **Złote klucze** miasta Buffalo, **Złotą Honorową Odznakę Legionu Kanadyjskiego**, nagrodę miasta stołecznego Warszawy (1970), III nagrodę na festiwalu w Tokio za interpretację piosenki **Może już jutro** (1971), liczne nagrody na Krajowych Festiwalach Polskiej Piosenki w Opolu (nagrody publiczności 1974, 1975, nagroda Przewodniczącego Komitetu ds. RTV 1979, **Grand Prix** 1979, 1991). Jest laureatką telewizyjnej statuetki **Wiktora** (1993) i nagrody Polskiej Estrady **Prometeusz** (1994). Od 1994 roku jest przewodniczącą **Stowarzyszenia Polskich Artystów Wykonawców Muzyki Rozrywkowej**.

Jest autorką autobiograficznej książki **Miło wspomnieć** (opracowanie **Violetta Lewandowska**, 1995). Prowadziła własną audycję w programie I Polskiego Radia i autorski program telewizyjny **Cafe Santor**.

Nagrała ponad 1000 piosenek.

Wydała 30 płyt, ostatnie płyty: **Kolory mojej Warszawy** (Polskie Radio, 2001), zawierająca 39 piosenek, poświęconych Warszawie, **Jeszcze** (premiera 6 kwietnia 2002 roku).

Była honorowym gościem Festiwalu w Sopocie (2002), nagrodzona **Bursztynowym Słowikiem** za całokształt działalności artystycznej.

PÓJDĘ NA STARE MIASTO

Muzyka: **Władysław Szpilman**, słowa: **Edward Fiszer** (1953)

1.
Pójdę na Stare Miasto,
Nie byłem tam od wczoraj.
Nie mógłbym w nocy zasnąć,
Gdybym nie poszedł dziś.

Widzę domy w kolorach,
Jak się wznoszą ku gwiazdom,
A latarnie wieczorem
Każą marzyć i śnić.

Refren:
Ach, zamieszkać, zamieszkać wysoko
I zapraszać gołębie z obłoków,
Z ukochaną wychylić się z okien
Na Starówkę, gdzie radość i spokój ...
A jeżeli nie mieszkać, to iść
I zobaczyć, jak pięknie tu dziś.

2.
Wszystko znam tu od dziecka
I ukochałem wszystko,
Na Pivnej, na Zapiecku,
Na Starym Rynku też.

Gdy w złocieniach zabłysną
Domy stare i słynne,
Chcę oglądać to blisko,
Blisko dachów i wież.

Refren: Ach, zamieszkać...

MALEŃKI ZNAK

Muzyka: Zygmunt Wichler, słowa: Krystyna Wolińska (1961)

1.

Kto będąc dzieckiem, miał swój skwer
W królestwie nadwiślańskich sfer
I sanki na Dynasach,
Swoją dąb w bielańskich lasach.

Z Karowej patrzył w okien blask,
Z Kierbedzia skręcał w Nowy Zjazd,
Ten, choćby zdobył wszystko,
Powróci poprzez świat.

Refren:

Gdzie na mapie świata
Małeńki znak,
Gdzie się Wisła wplata
W warszawski trakt,
Gdzie Stare Miasto, co tkwi
Nad rzeki brzegiem,
Gdzie domki są vis a vis
O krok od siebie.

Błądzi Nowym Światem
Stęskniona myśl,
Chciałaby w znajome zakątki iść,
Znaleźć stary sklepik,
Zaułek jakiś, uliczkę, sień
I odszukać tu
Przeszłości swojej cień.

2.

Zaciera pamięć zdarzeń moc,
Zostawi jakiś świt, dzień, noc,
Podróże zblakną w myśli,
Niepamięć wiele zniszczy.

Lecz Ogród Saski, obok plac
I kasztan, gdzie wyrósł raz
Splecione dwie litery,
On jest, jest w jednym z miast.

Refren: Gdzie na mapie świata...

JUŻ NIE MA DZIKICH PLAŻ

Muzyka: Ryszard Szeremeta, słowa: Krzysztof Logan Tomaszewski

1.

Puste plaże Juraty,
Zasnęły kosze już,
Tylko facet zawiany
Podpiera nosem słup.

Szarą płachtę gazety
Unosi w górę wiatr,
Dzisiaj nikt nie odczyta
Co nam donosił świat.

Serce gryzie nostalgia
A duszę ścina ból,
W radiu śpiewa Mahalia
Swoją czarny smętny blues.

Hotel wolnych pokoi,
W recepcji pajak śpi,
W torby wkładam powoli
Okruchy tamtych dni.

Refren:

Już nie ma dzikich plaż,
Na których zbierałam bursztyny,
Gdy z psem do ciebie szłam,
A mewy ósemki kreśliły, kreśliły.

Już nie ma dzikich plaż
I gwarnej kafejki przy moło,
Niejedna znikła twarz
I wielu przegrało swą młodość, swą młodość.

2.

Wsiadam w pociąg powrotny,
Ocieram jedną łzę,
Ludzie są samotni,
Czy tego chcą czy nie.

Patrzę w oczy jesieni,
Nad morzem stada chmur,
Pejzaż moich nadziei
Umyka mi spod kół.

Serce gryzie nostalgia
A duszę ścina ból,
W radiu śpiewa Mahalia
Swoją czarny smętny blues.

Hotel wolnych pokoi,
W recepcji pajak śpi,
W torby wkładam powoli
Okruchy tamtych dni.

Refren:

Już nie ma dzikich plaż,
Starego sprzedawcy pamiątek,
I czuję, tylko tam,
Znajduję ten cichy zakątek, zakątek.

Już nie ma dzikich plaż,
Na których zbierałam bursztyny,
Gdy z psem do ciebie szłam,
A mewy ósemki kreśliły, kreśliły.

Już nie ma dzikich plaż ...
